

Nr 242.

Av herr **Svensson, Martin**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till ackordslån och stödlån åt jordbrukare.

Enligt Kungl. Maj:ts proposition nr 92 angående anslag till ackordslån och stödlån till jordbrukare skulle stödlån icke få överstiga ett belopp av sjuhundrafemtio kronor. I sammanhang härmed har även föreslagits, att den, som erhållit stödlån enligt kungörelserna den 30 juni 1932 (nr 366) och den 17 juni samma år (nr 296), icke må beviljas ytterligare stödlån till högre belopp än som motsvarar skillnaden mellan sjuhundrafemtio kronor och förut tilldelat belopp.

De jordbrukare, som mest äro i behov av stödlån, lära till största delen vara att finna bland dem, som redan beviljats dylika lån. På grund av de begränsade medlen hava lånen i ett mycket stort antal fall utgått till ett i förhållande till behovet så ringa belopp, att de, såsom centralnämnden för ackords- och stödlåneärenden framhållit, endast blivit en nödortftig hjälp för tillfället. Enär jordbrukskrisen alltjämt fortfar, torde låntagarens ekonomiska ställning efter något år ofta nog befinnas vara lika svag som före lånets beviljande.

Lånenämnderna hava i en mängd fall, då de från början avsett att tilldela vederbörande lånesökande ett belopp av minst 750 kronor, på grund av de anslagna medlens otillräcklighet varit nödsakade att vid lånets beviljande mer eller mindre underskrida nämnda belopp. De nya lånen komma sannolikt icke att beviljas till lägre belopp än 100 eller 200 kronor. Följden härav skulle bliva, att ett stort antal av de mest behövande jordbrukarna icke komme i åtnjutande av de nya stödlånen, därför att de förut tilldelats lån, som endast med dylikt belopp understigit det föreslagna maximibeloppet.

Enligt § 14 av förslaget till ny kungörelse skulle säkerhet lämnas för stödlån endast "om lånenämnden finner så skäligen kunna påfordras". Kravet på säkerhet bör emellertid, enligt min mening, vara ovillkorligt såsom det är efter förut gällande författning. (Kung. 366/1932.) Annars finnes icke nöjaktig garanti för att låntagaren fullgör betalningsskyldigheten kontant eller genom förbättringsarbeten. Kommer fastighet, vars ägare beviljats stödlån, i andra händer, är det synnerligen ovisst, huruvida åtaget arbete blir utfört. Det torde också sällan mött större svårigheter för de sökande att anskaffa den i nu gällande kungörelse stipulerade säkerheten.

15 § innehåller ett tillägg, enligt vilket plan och kostnadsberäkning till förbättringsarbete skulle få överlämnas till länsstyrelsen först efter det stödlånet utanordnats. Då förbättringsarbetets art och mängd svårigen kan fastställas utan plan och kostnadsberäkning, synes det vara lämpligare, att någorlunda

godtagbar plan förelegat och behandlats av länenämnden, innan ärendet överlämnas till länsstyrelsen.

Jag hemställer sålunda,

1. att riksdagen ville vid bifall i huvudsak till Kungl. Maj:ts proposition nr 92 bemyndiga Kungl. Maj:t att rörande anslagets användning meddela sådana föreskrifter, att den, som erhållit stödlån enligt kungörelsen den 30 juni 1932 (nr 366) om ackordslån och stödlån till jordbrukare eller kungörelsen den 17 juni 1932 (nr 296) om stödlån till egnahemslåntagare, må kunna beviljas ytterligare stödlån till högst det belopp, som motsvarar skillnaden mellan ettusentvåhundrafemtio kronor och förut tilldelat belopp,
2. att de synpunkter jag här framhållit i övrigt beaktas.

Stockholm den 18 februari 1933.

M. Svensson.